

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 17 Maja v. s. 1822 roku.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

St. Petersburg dnia 9 maja.

D. 5 t. m., w pałacu zimowym Jego Cesarz-
skiej Mości, miała szczęście być przedstawianą
Najjaśniejszym Cesarzowym i Jej Cesarzkiej Wy-
sokości, Wielkiej Xieźnie, *Maryi Pawłownie*, mał-
żonka przybyłego tu nadzwyczajnego posła sar-
dynskiego, Hrabia *Saluces*, a nazajutrz d. 6 maja
przedstawianą była Jej Cesarzkiej Wysokości,
Wielkiej Xieźnie Jeymości *Alexandrze Federo-
wnie*, w pałacu anickowskim Ich Wysokości.

Przybył tu minister skarbu Królestwa Pol-
skiego, radca tajny, Xiażę *Drucki-Lubecki*.

Przybyli także z *Warszawy*: radcy stanu Kró-
lestwa Polskiego, referendarz *Morawski* i sekretarz
Bukiet; i radca stanu *Dmitrjew*.

Kurs petersburski dnia 5 maja: dukat hol-
lenderski nowy 11 r. 90 kop.; stary 11 r. 65 kop.;
Zmiana złota 2 ruble 90 kop. — Zmiana srebra
2 ruble 80 kop.

Nieustający dochód kommissyi umorzenia dłu-
gow: 68 assygn. — po 100
68 brzęczącą monetą — 91 $\frac{1}{2}$ procentow.
58 takąż — — — 76 $\frac{3}{4}$

KRÓLESTWO POLSKIE.

Ostatnia data z *Warszawy*, d. 24 maja.

Postanowieniem Xiecia Namiestnika Królew-
skiego z dnia 14 maja, ustanowiony został w *War-
szawie*, targ główny na wełnę, raz do roku: zaczy-
na się w dzień ś. *Jana* i trwa przez 10 dni po nim.

FRANCYA.

(z *Gaz. Warsz.*) *Paryż* dnia 6 maja. Jak-
kolwiek krytyczne były przeszłe czasy, któreśmy
przebyć musieli, obecne stosunki Francyi nie jej
do życzenia nie zostawują. Wszystko nabywa co-
dziennie więcej mocy, a wzrastający handel spo-
dziewać się każe pomyślniejszej przyszłości. Rząd
nasz ciągle stara się obmyślać wszelkie środki bę-
dące pośredniem wsparciem pomyślności narodo-
wey. Nowym tego dowodem jest 8 projektów do
praw, umieszczonych w *Monitorze*, gdzie wyliczo-
ne są summy, które rząd od osób prywatnych do-
stał pod pewnemi warunkami, lub też pożyczył, a
które mają być użyte do rozszerzenia i powięk-
szenia wewnętrznych komunikacyi wodnych,
w celu ożywienia przemysłu. Panowie *Longne* i
Desjardins własnym kosztem mają zrobić kanał
od *Aire* aż do *Bassée*, w departamencie *Pas de
Calais*, za co przez ośm lat i 11 miesięcy wszel-
kie z niego pobierać będą korzyści. Bankier pa-
ryzki *Jonas Hagemann*, pożyczył 25 milionów fran-
ków na ukończenie kanału *Bourgogne*; zaś bankie-
rowie *Andre Cottier*, tudzież wielu innych z *Pa-
ryża*, *Lugdunu* i t. d. złożyli 35 milionów na ukoń-
czenie tak zwanego kanału *Bretagne*, idącego od
Nantes do *Brest*, czyli na kanał *Ille* i *Rance*, tu-
dzież kanał *Blavet*; 8 milionów na skończenie ka-
nału *Nivernais*; 12 milionów na skończenie kana-
łu Xiażęcia *Berry* i 12 milionów na różnicie ka-
nału obok *Loary* od *Diapin* do *Briare*; kupcy *O-
dier* i kompania w *Paryżu*, dali 5 $\frac{1}{2}$ milionów, na
ukończenie kanału od *Aries* do *Boné* w departa-
mencie *Uyscia Rodanu*. Nadto, chce rząd poży-
czyć 80 milionów na uczynienie rzeki *Tarn* spła-
wną od *Albi* do *Gaillac*. Wszystko to wynosi o-
gólnie 100 milionów, a summa ta użyta będzie w

chwalebnym celu, przynoszącym Francyi podwojne
korzyści, pochodzące z podania sposobności do pra-
cy znaczney liczbie mieszkańców, i z ułatwienia
związków handlowych.

Im bardziey zbliża się czas nowych wybo-
rów, tym więcej rozmaite stronnictwa przykla-
dają starań w celu uskutecznienia swych zamý-
słów, i pozyskania wpływu do wyborów.

Niektóre gazety tutejsze twierdzą, iż Hrabia
Latour Maubourg, poseł nasz w *Stambule*, ma
wkrótce wsiść na okręt i powrócić do oyczyzny.

Nowy rząd grecki postanowił wyprowadzić po-
słów do wielkich mocarstw europejskich, a mia-
nowicie do Rosyi, Anglii, Austrii i Francyi.

(z *Kur. Warsz.*) Spodziewane jest w *Paryżu*
przybycie Xiecia *Szwarcenberga* z *Wiednia*, pod-
róż ta ma być odbyta w ważnych zleceniach.

Dnia 6 maja złapano 3 ludzi, którzy mieli za-
palone laty i petardy w bliskości *Luwru*.

Kupcy paryzcy w liczbie blisko 100 dali wspa-
niałą ucztę dla posła nowej rzeczypospolitey ko-
lumbijskiej, spełniano rozmaite wiwaty życzące
szczęścia handlowi.

ANGLIA.

(z *Gaz. Warsz.*) *Londyn*, d. 2 maja. Wiemy
z pewnością (pisze gazeta *norymberska*), iż odpra-
wione tu obrady w wydziale interesów zagranicz-
nych tyczyły się Turcyi. Ministrowie uznali je-
dnomyślnie, iż dla spokojności Europy, wypada
wsólnie ze wszystkimi mocarstwami utrzymać
pokój lub prowadzić wojnę. Postanowili popie-
rać ultimatum rosyjskie, a mocarstwa należące
do świętego przymierza, wespół z Anglią, mają je-
szcze ostatni raz przedsięwziąć środki do utrzy-
mania pokoju. Spodziewać się wypada, iż Dywan
widząc zgodną wolę całej Europy przyymie po-
dobne warunki. Jeśli je zaś odrzuci, w tym ra-
zie wywdzie oświadczenie wszystkich mocarstw,
i zacznie się wojna w imię świętego przymierza.
Wojsko rosyjskie ruszy do Turcyi; Austriya i
Prussy utworzą dwa korpusy obserwacyjne, prze-
znaczone szczególnie do utrzymania spokojności
na stałym lądzie. Anglia flotą swoją wspierać bę-
dzie działania wojska rosyjskiego. Wojsko au-
stryackie zajmować będzie ciągle *Neapol* i *Pie-
mont*. Jeśli z wypadków wojennych okaże się
potrzeba wypędzenia Turków z Europy, w tym ra-
zie wielkie mocarstwa porozumieją się jeszcze
przed wrześniem względem kształtu rządu i roz-
ległości Państwa greckiego.

W roku zeszłym miała Anglia 25,036 okrę-
tów kupieckich, mogących wziąć ładunku 2,560,202
beczek. Zmniejszyło się więc przez 2 lata 444
okrętów.

W *Monmouthshire*, obwodzie zachodnio-angiel-
skim, leżącym na granicy Wallii, wybuchnęły
rozruchy, podobne do irlandzkich. Bandy złożone
z 200 do 300 goralów; napadają w nocy domy i
popielniają bezprawia.

Rząd nasz postanowił przyjmować okręty
rzeczypospolitey kolumbijskiej w portach angielskich,
bez uznania atoli politycznego ich bytu. Ga-
zeta ministerjalna *Kurier* pisze, iż to się stało je-
dynie ze względów handlowych.

Pan *Owen* wyrachował, iż gdyby rękodziel-
nicy angielscy nie używali machin, potrzebowaliby
400 milionów ludzi do robienia swoich towarów.

Odebrano tu listy od Pana *Denham*, dowódcy wyprawy naszej, przeznaczonej w głąb Afryki. Są pisane z *Trypolis* w miesiącu grudniu roku zeszłego. Gdy kapitan wysiadł, strzelano z dział na rozkaz Deja, który go bardzo dobrze przyjął i oświadczył, iż dla okazania przyjaźni swojej Królowi angielskiemu, da mu wszelką opiekę i pomoc. Wyprawa miała w lutym r. b. udać się do *Fezzan*.

(z *Kor. Warsz.*) Londyn d. 4 maja. Głoszą iż Król wyjedzie tego lata do Szkocji. Wysłany już tam jest naprzód P. *Masz* dla zrobienia przygotowań. Według gazet francuzkich wyjechać ma w połowie czerwca do *Hannoweru*, gdzie się do końca miesiąca bawi, zamtąd uda się do *Wiednia* dla dotrzymania danego Cesarzowi Austriackiemu słowa. Z *Wiednia* wyjechać ma do *Paryża*, gdzie ma przez dość długi czas bawić.

Jedna z gazet naszych donosi, iż w *Birmingham* zamówiono znaczną ilość broni dla Rosyi.

H I S Z P A Ń I J A.

(z *Gaz. Warsz.*) Madryt d. 27 kwietnia. Król przejeżdżał się niedawno w okolicach *Aranjuez*, a poznany, został powitany okrzykami: *Niech żyje Król, Pan nasz!* Żołnierz jeden z milicyi odezwał się: *niech żyje Król konstytucyjny!* Włościanie podskoczyli do niego, i byliby go wybili, gdyby się sam Monarcha za nim nie ujął.

Kapry powstańców południowo-amerykańskich zabierają okręty kupieckie hiszpańskie przed samym nawet portem kadykskim. Rząd nie ma pieniędzy na uzbrojenie jednej nawet fregaty dla zasłony portu. Przed *Koruną* zaszła niedawno na morzu bitwa między okrętami pływającymi z towarami zakazanymi a brygiem królewskim, skończyła się na zabranie brygi.

Rząd nasz wspólnie z członkami umiarkowanymi stanów, myśli o zniesieniu wszystkich tajnych towarzystw. Prefekt w *Grenadzie* zamknął już lożę towarzystwa *Komuneros*.

(z *Kor. Warsz.*) Spokojność panuje tu ciągle i Monarcha przychodzi do zdrowia.

Podług podanego stanom projektu do prawa, Arcybiskup i Biskupi nie będą mogli dopóty dawać wyższych święceń, póki Stany nie oznaczą potrzebnej liczby księży do sprawowania obrzędów religijnych. Na obradach w tej mierze odbywanych, deputowany *Walencyi*, Xiądz *Gil Orduna*, oświadczył, iż w Hiszpanii jest 52,738 duchownych, do których przybyło jeszcze 4,447 sekularyzowanych mnichów w miesiącu październiku, i 16,310 zakonników klasztornych. Minister sprawiedliwości uznał niestosowność ogólnej liczby ludności do liczby księży; radził jednak, aby w celu zapobieżenia temu, nie używano innych środków, prócz urzędzenia święceń duchownych. Rozprawiano o tym przedmiocie na dwóch posiedzeniach, i nareszcie przyjęto projekt złożony z 8 artykułów, z których pierwszy zabrania dawać wyższych święceń aż do nowego rozporządzenia.

Na sessyi Stanów d. 22 t. m. naradzano się względem wniosku Panów *Ojero* i *Odornero*, aby rząd w przeciągu trzech dni zdał sprawę o stanie skarbu. Po przyjęciu tego wniosku, zajęty się stany rozpoznawaniem sporów między Biskupem *Ceuty* i tameczniami władzami. Biskup ten okazywał zawsze niekonstytucyjny sposób myślenia, a mowami, mianami z ambony, wzbudzał niechęć do brze myślących. Lud oburzył się przeciwko swemu nieprzyjacielowi, a władze widziały się zmuszonymi kazać mu z miasta wyjechać dla uniknięcia rozruchów. Następnie przestały władze rządowi rozkaz, który wydały względem Biskupa z *Ceuty*; lecz zamiast potwierdzenia, nakazał rząd przywołać Biskupa do *Ceuty*, zganił postępowanie władz i dał do zrozumienia, iż w takich wypadkach lepiej i skuteczniej jest użyć siły zbrojnej. Rozkaz ten zaburzył spokojność miasta, i Biskup musiał oddalić się do *Algesiras*. Lecz i tam nie odmienił swojego postępowania przeciwnego konstytucyi; wyrażnie owszem oświadczył, iż tylko samowładny rząd uznaje i uznawać może. Kom-

missya Stanów radziła przedsięwziąć dalsze śledztwo przeciwko biskupowi i nie pozwolić mu powrócić do *Ceuty*, aby miasto nie było znowu wystawione na zaburzenia wicherzycieli.

Przybył tu z *Londynu* przez *Paryż* neapolitański półkownik *Pisa*, adjutant generała *Wilhelma Pepe*.

Barcellona, d. 26 kwietnia. Tutejsza gazeta *Indicator* donosi: Rokozanie z różnych stron dążą ku *Gironie*. Liczba ich jest znaczna. Opatrzni są w broń angielską, i noszą kamizelki i mundury z sukna szkarłatnego, spodnie z axamitu, krzyż i korona laurowa na ramieniu. Połączyło się z nimi wielu francuzkich zbiegów.

Dnia 14 t. m. dowodzący tu Jenerał przyjęty został na teatrze świstaniem, a nawet i obelżywymi słowy. Musiał schronić się do publicznej kawiarni, dla uchronienia się od dalszych obelg ludu.

(z *Kur. Warsz.*) D. 23 kwietnia na posiedzeniu kortezów, gdy rozprawiano o kodexie kryminalnym, taka powstała wrzawa pomiędzy deputowanymi, iż nawet przyszło do bitwy.

N I E M C Y.

Od brzegów *Menu* dnia 7 maja. Jedną z gazet niemieckich donosi z *Austrii*, iż Xiążę *Alexander Ypsylanty*, osadzony w twierdzy węgierskiej, *Mungaczu*, z dwoma młodszymi braćmi swymi, i sekretarzem polakiem, adjutantem, tłumaczem, kapitanem okrętowym i kamerdynerem, lepszego, niż dotąd, doznaje z sobą obchodzenia się. Wszyscy mogą czytywać książki i gazetę presburską.

Królewic szwedzki, który d. 9 t. m. ma wyjechać ze *Sztokholmu*, i udać się do *Kopenhagi* *Londynu* i t. d. spodziewany jest także w *Akwizgranie*, gdzie się widzieć będzie z *Hrabinią Gothland*, matką swoją.

Ukończenie obrad stanów *hannowerskich* strzymały nieporozumienia między obu izbami. Pierwsza Izba nie zezwala na powiększenie podatków gruntowych nad teraźniejszą ilość 1,300,000 talarów, a natomiast chce ustanowić podatek od domów, wynoszący 100,000 talarów; druga zaś izba pragnie powiększyć podatek gruntowy do summy 1,450,000 talarów a uchylić podatek od domów. Komisarze królewscy mają ten spór rozstrzygnąć.

(z *Kur. Warsz.*) Jarmark *lipski* nie był tak lichy, jak przepowiadano. Znowu było wiele kupców z *Rossyi* i *Polski*. Xiegarzy znajdowało się 150, którzy nowymi dziełami starali się wynagrodzić małą liczbę xiążek, wyszłych w roku upłynionym.

D. 7 maja w *Bonni* tak wielki grad padał, jakiego przykładu nie było. Wielkość przechodziła kurze jaję; padał z taką gwałtownością, iż wszystko w polach i ogrodach poniósł. W całym mieście wszystkie okna są potłuczone; znaleziono nawet kobietę zabita.

Jeden młody *bawarczyk*, we 12 roku życia dostał się do *Indyi*, gdzie do ogromnego przyszedł majątku. Po 50letniej nieobecności w oyczyźnie, przez wdzięczność dla Króla posłał kilka skrzyń osobiwości nayszadszych i bardzo kosztownych, które się już w *Monachium* znajdują. Inny okręt z podobnymi osobiwościami zatonął: były na nim rzeczy niezmiernie kosztowne i ciekawe: złoto, klejnoty, i oręże, takie nawet, które w *Indiach* są rzadkiemi.

Pod *Freiburgiem* młodą parę małżonków, powracającą z kościoła, napadła burza i schronili się pod drzewo: piorun obojgu odebrał życie. Męża znaleziono opartego o drzewo, a żonę przy nogach męża leżącą.

W *Saxonii* bogaty wieśniak, tak się rozgniewał na syna, za to, że dół sprzedał, iż tenże dom podpalił i sam się w nim spalił.

Jedna z gazet niemieckich umieszcza: „W roku 1573, *Papież Grzegorz XIII*, na pamiątkę zwycięstwa odniesionego przez chrześcian nad *turkami* pod *Lepante*, ustanowił uroczystość *Rożańca* 8.

teraz także pod Lepante chrześcijanie pokonali muzułmanów. Oby się, umocniło chrześcijaństwo.

TURCJA.

(z Gaz. Warsz.) *Stambul dnia 13 kwietnia.* Lord *Strangford*, poseł angielski, podał d. 30 z. m. notę *Reis Effendemu*, zapytując się, co *Porta* postanowiła względem ustąpienia wojska tureckiego z *Multan* i *Włoszczyzny*? Oświadczył oraz, iż *Porta* dawno przyrzekła wyprowadzić wojsko swoje z obu tych ziem, a dotąd obietnicy nie dopełniła. Wyrzucił nakonieć, iż od niejakiego czasu uwiadomił dwór swój o blizkiem skutecznieniu tego przyrzeczenia, a przez opór *Porty* okazuje się fałszywym donosicielem; prosi więc o niezwłoczną odpowiedź. Dotąd jednak żadnej nie odebrał.

Dnia 14. *Reis Effendy* (donosi gazeta hamburska) zaświadczył tylko odebranie noty od posłów austriackiego i angielskiego pod d. 8 t. m., lecz dotąd żadnej nie dał odpowiedzi. Odpowiedź na piśmie nie mogłaby zapewne nastąpić bez zwołania *Dywanu*, i trudno, aby tobieła pokojem. Czas jest bardzo krytyczny; utrzymanie się *Sułtana* na tronie, dowodzi, iż stosuje się do ducha narodu.

Dnia 25. Wyprawa Greków przeciwko wyspie *Scio* (pisze *Dostrzegacz Austriacki*), smutny koniec wzięcia. Sprawcy jej odebrali zasłużoną karę; lecz nieszczęściem przypawili o zgubę przeszło 100,000 ludzi, którzy nigdy sami przez się nie powstałi przeciwko rzadowi, a rolnictwem, handlem i bogactwem celowali pomiędzy innemi wyspami na morzu egejskiem. Lubić nie masz jeszcze dokładniejszych wiadomości, i rząd tutejszy nie dotąd o wyprawie nie ogłosił, zdaje się atoli, iż kapitan *Basza* w kilku dniach zupełnie pobili greków, po większej części samicyzków, którzy wysiedli w *Scio*, a mieszkańców wyspy do posłuszeństwa przymusił, co nie podlega wątpliwości. Według odebranych dotąd doniesień, wojsko tureckie zebrane w *Czemes* przeprowało się do *Scio*, wtedy właśnie, kiedy powstańcy myśleli przypuścić szturm do warowni. Ledwo dowódzcy okrętów *Ipsarskich* i *Idryjskich* postrzegli flotę turecką, porzucili kotwice, i śpiesznie uciekli. Turcy mieli zabrać 7 tych okrętów. Wysadziwszy kapitan *Basza* wojsko swoje na ląd użył naprzód łagodności; wysłał kilku posłańców rozcymowych do oficerów greckich i władz miejscowych, odpowiedziano mu okrzykiem buntowniczym przy wystrzałach działowych. Zaczęła się mordercza bitwa, powstańcy musieli kolejno ustępować z warownych stanowisk i baterii. Z niepomaganą wściekłością ścigali ich turcy aż do ulic miasta. Nie podobna opisać rzezi; stratę turków w zabitych i ciężko ranionych liczą do 8000; z kąd wnieść można, jaka byż musi zwyciężonych. Katołicy, mieszkający na wyspie, którzy tam, równie jak we wszystkich zbuntowanych krajach, nie należeli do powstania, doznali opieki od Wielkorządcy *Vehib* *Baszy*, i konsulów zagranicznych, którym nic złego nie uczyniono. Niecierpliwie oczekujemy dalszych wiadomości o tych wypadkach. Łatwo sobie wystawić można, jak niedobry wpływ mieć mogą na los *Smyrny*, *Scala Nuova*, *Samios*, i t. d. Nieszczęście wyspy *Scio* pociągnie za sobą zgubę wielu kupców francuzkich, włoskich, niemieckich i angielskich, którzy w *Stambule* i *Smirnie* mieli związki handlowe z tamiecznymi mieszkańcami. Według prywatnych wiadomości, kapitan *Basza* popłynął do *Samos*, wysławszy część floty przeciwko *Ipsarze*.

W *Salonice* (pisze dalej *Dostrzegacz austriacki*) była wielka trwoga na początku bieżącego miesiąca. Kapitan *Diamanty*, zebrawszy w *Tessalii* kilka tysięcy ludzi pod chorągwie swoje, posunął się z *Tirhala* przeciwko temu miastu, i za pomocą kilku okrętów powstańców, stojących w zatoce *Saloniki*, spodziewał się coś wielkiego dokazać. Wczoraj jednak nadeszła wiadomość, iż *Abulobut Mehmud Basza* uderzył na niego z lic-

nym korpusem, odparł, oddział jego rozproszył, i zabrał część dział jego i potrzeb wojennych. Przywieziono do *Stambulu* wiele chorągwi i innych znaków zwycięstwa, a 7 schwytanych buntowników publicznie stracono.

Dziś (donosi nakonieć *Dostrzegacz Austriacki*) przybyli tu deputowani bojarów multańskich i włoskich. Będą przyjęci z okazałością. Wyznaczono dla nich mieszkanie w *Tenar* i *Porta* kazała im przydać *Mikmandera*, czyli towarzysza. (Dodał potem *Dostrzegacz Austriacki* następujący przypisek: „Są to ci sami, o których wszystkie publiczne pisma głosiły, iż gwałtem i z obelgami zostali zaprowadzeni do *Stambulu*. Rzecz się ma wcale inaczej; a przyjęcie ich w *Stambule* dostatecznie przekonywa, co o tych wiadomościach sądzić należało.“)

Od granic tureckich dnia 30 kwietnia. W *Bukarescie* powszechnie mówią o utrzymaniu pokoju. Dnia 7 t. m. na rozkaz *Porty* zwołano 8 najznakomitszych bojarów włoskich, i 5 multańskich, do *Sylistryi*. Nie było między niemi żadnego greka. W *Sylistryi* odebrali zalecenie udania się do *Stambulu*. Jedni sądzą, iż z pomiędzy nich wybrany będzie *Hospodar*; drudzy, iż *Porta* chce rozpoznać skargi *Teodora Władimiresko*, uczynione w imieniu uciśnionego ludu; inni nareszcie mniemali, iż chociażby *Porta* wybrała *Hospodara*, ścięsniałaby atoli władzę jego przez stany, tak, iż nie mógłby byż samowładnym panem. Bojarowie ci wyjechali d. 14 t. m. do *Stambulu*. Powszechnie oraz twierdzą, iż garstka wojska tureckiego w *Bukarescie* wróci w końcu bieżącego miesiąca za *Dunaj*. Codzień prawie popełniają turcy morderstwa i rabunki w *Bukarescie* i okolicach. Dnia 12 t. m. przywieziono do bióra ajenta austriackiego w *Bukarescie*; 3 poddanych austriackich, którzy z towarami wyjechali do *Kronstadtu*, a których turcy na drugiej stacji obdarli i zabili. Dowódcy tureccy starają się powściągnąć rozruchanych żołnierzy, lecz ci często im samym śmierć zadają. Przed kilku tygodniami pewny *Isprawnik* (urzędnik powiatowy) zmarł we 3 miesiącach przeszło 40,000 piastrow od biednych podwładnych mieszkańców. Zaprowadzony do *Baszy*; po krótkim badaniu odniósł publiczną karę na ulicy. Słychać, iż *Basza* w *Bukarescie* odebrał od *Baszy Sylistryi* surową naganą za ten postępek.

Podług najnowszych wiadomości (pisze gazeta berlińska) flota turecka była jeszcze do dnia 13 kwietnia pod *Galliopoli*, warownia *Scio* do d. 12 kwietnia jeszcze nie poddała się grekom.

W *Smirnie* zaszły znowu okropne wypadki. Grecy byli prawie obłożonymi w domach swoich przez azyanów, którzy ich z tamtąd przez podpalanie wypędzili. Żołnierze niszczyli wszystko, co im wpadło pod rękę. Codziennie popełniają morderstwa, rabunki i pożary. Wielkorządca mało co wstrzymał te bezprawia. Jest to już trzecia klęska, która w tym roku nieszczęśliwe to miasto dotknęła.

GRECYA.

(z Kur. Warsz.) *Waleczny Kolokotroni* zdobył szturmem oboz turecki, mocno oszańcowany pod *Patras*. Turcy pomnożyli to warowne miejsce wojskiem, które na okrętach przyplęzło. Krwawa walka zakończyła się zupełnem zwycięstwem, uwieńczającem meztwo greków. Zwycięzcy zdobyli 40 dział. Cała okolica zasłana trupami muzułmanów.

W bitwie morskiej pod *Neupactos*, stoczoney d. 6 marca, grecy uderzyli na przemagającą siłę liczniejszych nieprzyjaciół, jednak zostali zwycięzcami. Turcy utraciliby wszystkie swoje okręty, ale otrzymali pomoc anglików, którzy uciekających po przyjacielsku przyjęli.

Doniesienia wiary godne zapewniają, że wojsko tureckie w *Multanach* i na *Włoszczyźnie* składa się tylko z 18,000 ludzi; ale na prawym brzegu *Dunaju* ma być do 200,000 żołnierzy, po większej części azyatów.

O g ł o s z e n i e.

Kancellarya JO. Xiążęcia Czartoryskiego, Kuratora Imperatorskiego Wileńskiego Uniwersytetu i Szkół jego Wydziału, z rozkazu JO. Xięcia, pray piśmie pod dnem 15 terażniejszego maja i roku, z N. 402 przesłała do Redakcyi Gazety Kuryera Litewskiego, dla podania do wiadomości publiczney, niżej dołączony rejestr książek po szkołach używanych, których cenę Typograf Zawadzki obowiązwał się zniżyć, z tém ostrzeżeniem, że wolno jest Szkołom udawać się do tegoż Typografa, lub do każdego innego, który im zda się dogodniejszy i taniej dzieła żądane sprzedawać będzie.

Regestr książek drukowanych nakładem Józefa Zawadzkiego, używanych po szkołach, z wyrażeniem ceny na jaką się sprzedawały i za jaką się nadal sprzedawać będą.					
Tytuł Dzieła.	Srebrnem			Srebrnem	
	Cena jaką się dotąd sprzedawały.			Cena jaką się prze- dawać będą.	
	Rub.	Kop.		Rub.	Kop.
Albertrandego Katechizm mniejszy i większy	—	25	dwadzieścia	—	20
Belarmina nauka Chrześcijańska	—	5	trzy	—	3
Ciceronis orator cura Groddeck	—	30	dwadzieścia	—	20
Ciceronis de claris oratoribus cura ejusdem.	—	50	trzydzieści	—	30
Czecha Józefa Arytmetyka	—	42½	dwadzieścia pięć	—	25
Elementarz Polski	—	5	trzy	—	3
Elementarz Łacińsko Polski	—	7½	pięć	—	5
Elementarz Rosyjski z wzorami do pisanja	—	10	siedm i pół	—	7½
Epitome historiae sacrae cura Lud. Sobolewski	—	25	dwadzieścia dwie i pół	—	22½
Euclidesa Geometrya z tablicami	1	—	dziewiędziesiąt	—	90
Fiszera Farmacya praktyczna	1	60	rubel jeden kop. dwadzieścia	1	20
Fleurego Katechizm historyczny	—	15	dziesięć	—	10
Geografia początkowa	—	15	dziesięć	—	10
Goldszmita Historia Rzymska 2 tomy	1	80	rubel jeden kop. piędziesiąt	1	50
G r a m a t y k i.					
Języka Rosyjskiego pr. Dworzeckiego	—	50	trzydzieści pięć	—	35
— Łacińskiego pr. Koczynskiego	—	15	siedm i pół	—	7½
— na klasę I	—	10	pięć	—	5
— II	—	15	siedm i pół	—	7½
— III	—	15	piętnaście	—	15
— Brödera pr. Szulca	—	15	dziesięć	—	10
— pierwiastkowa pr. Szulca	—	20	rubel jeden	1	—
— Greckiego przez Groddeck	—	60	pięćdziesiąt	—	50
— Hebrajskiego pr. Zukowskiego	—	40	Dwadzieścia pięć	—	25
— Francuzkiego pr. Kamińskiego	—	50	dwadzieścia pięć	—	25
— — pr. Poczebota	—	40	dwadzieścia pięć	—	25
— Niemieckiego pr. Kamińskiego	—	25	piętnaście	—	15
— Angielskiego pr. Haussteina	—	45	trzydzieści pięć	—	35
Wypisy z Autorów klasycznych do języka Rosyjskiego pr. Ostrowskiego	—	7½	pięć	—	5
— łacińskiego na klasę I	—	12½	siedm i pół	—	7½
— — — — — II	—	25	piętnaście	—	15
— — — — — III	—	45	trzydzieści pięć	—	35
— — — — — pr. Gedyke	—	75	pięćdziesiąt	—	50
— Greckiego pr. Zukowskiego	—	75	szesćdziesiąt	—	60
— Hebrajskiego ditto	—	40	trzydzieście	—	30
— Francuzkiego pr. Gedyke	—	40	trzydzieście	—	30
— Niemieckiego pr. Haberbanta	—	75	szesćdziesiąt	—	60
— Angielskiego pr. Hausteina	—	15	dziesięć	—	10
Historya powszechna na klasę III	—	17½	dwanastcie i pół	—	12½
— — — — — IV	—	50	dwadzieścia	—	20
— Rosyjska	—	40	trzydzieści	—	30
Lhuliera Arytmetyka	—	60	pięćdziesiąt	—	50
— Geometrya część I	—	45	czterdzieści	—	40
— — — — — II	—	7½	pięć	—	5
— — — — — III	—	7½	pięć	—	5
Persiae satyrae cura Groddeck	—	15	dziesięć	—	10
m Phaedri fabularum cura Czernski	—	40	trzydzieści	—	30
Początki Ogrodnictwa	—	5	dwie i pół	—	2½
Prohaski zasady fizyologii ludzkiej	1	20	rubel jeden	1	—
Sniadeckiego Andrzeja Chemia	3	60	dwa ruble kopiejek piędziesiąt	2	50
Tomsdorfa szkoła Farmaceuty	1	35	rubel jeden kop. dwadzieścia	1	20
Sniadeckiego Geografia Matematyczna	1	10	rubel jeden	1	—
Geografia Państwa Rosyjskiego pr. Ziablowskiego	—	50	czterdzieści	—	40
Historya Polska Wagi	—	50	czterdzieści pięć	—	45
Historya powszechna Szreka 3 tomy	1	35	rubel jeden kop. dwadzieścia	1	20
Słownik polsko łaciński Litwińskiego 2 tomy	3	60	trzy ruble	3	—

podpisano: Takowy Regestr podpisuje Józef Zawadzki.
Za zgodność z oryginałem Adolf Dobrowolski.

Wilno dnia 17. maja 1822 Roku v. 8.

Do Wielmożnego Czernihowskiego Policmeystra, majora, Antoniego Mrtnowicza Szylańskiego.

Chwalebne czyny szlacheznego urzędnika, zasługują na powszechne poważenie. Uznanie ich wartości jest dopełnieniem sprawiedliwości, a wdzięczność jest obowiązkiem do towarzystwa należącą. Temi uczuciami pobudzeni będąc i my, mieszkańcy miasta Nowogrodu Siewierskiego, za konieczny mamy obowiązek, oświadczyć Wam naszą nayszczerszą wdzięczność, i złożyć nayszczersze podziękowanie za okazaną przez czas zostawania jego w mieście Nowogrodzie Siewierskim, więcej dwóch lat Horodniczym; bezstronność, zachowanie ścisłej sprawiedliwości w rzeczach należących do jego obowiązku, bez względu na stan i osobę, przykładne i szanowne Wasze z nami obycie się, nie zmordowane trudy, poniesione przez niego dla zabezpieczenia naszej spokojności od nieszczęśliwych przypadków, nieoszczędzając słabego swojego zdrowia, nadwężonego ranami, któreście otrzymali broniąc ukochanej oyczyzny naszej i wiary. Teraz, chociaż czujemy żal wewnętrzny, że zwierzchność, która go przenieść do miasta gubernialnego Czernihowa na Policmeystra, jednak cieszymy się przyjemną nadzieją, iż prawdziwie szlachezne dzieła wasze, tak w służbie jako i w życiu towarzyskiem, pochwalone przez zwierzchność, mogą zjednać dla niego na ten nowem miejscu nowe szczęście, i odznaczyć Was odpowiedniami do zasług waszych dostojęstwami. Naszym zaś będzie obowiązkiem, zachować w sercach naszych ten powiny szacunek, poważenie i wdzięczność, z jaką zawsze były i będą napełnione ku niemu. Szeptem 30 dnia 1822 roku. Miasto Nowogród Siewierski.

Antentyk podpisali: Radca Stanisław i Kawaler Jan Chałasiński. Floty Kapitan Leynant Alexander Kriksin. Nowogród-siewierski Poczmeister Radca Kollegialny Eustachy Ostelicki. Chorąży Nowogród-siewierskiego powiatu Stefan Psoł. Podsekretarz floty Kapitanleynant Stożewski. Radca Dworu Cyryl Kellia. Assesor Kollegialny Michał Bilewicz. Radczyna Dworu Elżbieta Hryhorowska. Podpółkownik i Kawaler Alexander Grzegorz syn Krawana. Ziemiński Kommissarz nowogród-siewierskiego powiatu Dymitr Łazarewicz. Obywatel Podporucznik Teodor Psoł. Radczyna Kollegialna Albertyna Miller. Assesorowa Kollegialna Helena Konstantynowiczowa. Protoporey i Błahoczynny nowogród-siewierski Stefan Lenkowski. Radca Dworu Piotr Lewicki. Radca Tytularny Grzegorz Makodoński. Sekretarz Gubernialny Stefan Kiryłow. Podporucznik Grzegorz Kijewicz. Kapitan Stefan Krywicki. Obywatel Sekretarz Gubernialny Andrzej Krejewicz. Radca tytularny Antoni Ostelicki. Radca Tytularny Jan Hadima. Radca Tytularny Jan Nesterowicz. Podskarbi powiatowy, Radca Tytularny Korneliusz Towstonoh. Radca Tytularny Alexander Jasnopolski. Radca Tytularny Piotr Kiryłow. Gubernialny Sekretarz Jan Niszczy. Głowa miasta Kupiec Andrzej Leykowski. Sekretarz Kollegialny Zacharyasz Wiazowik. Burmistrz Józef Kufman. Sekretarz Gubernialny Zacharyasz Podolski. Ratman Nikita Zhułnicki. Mieszczanin Piotr Szablowski. Kupiec Jakow Sorokin. Radca Tytularny Antoni Husakow. Radca Tytularny Łukasz Kuzmienkow. Hlasny Jakób Jakobin. Ratman Paweł Adinow. Kupiec 3 gildy Bohin Jakowienok. Mieszczanin Konstanty Pawlenok. Hlasny Nestor Mirkutow. Radca Tytularny Awdyi Michajlenkow. Dzierżawca apteki, prowizor rotay klasy Mikołaj Kompieni. Szlachcic Jan Berezan. Radca Tytularny Jan Szendrykowski. Radca Tytularny Demian Korotkiewicz. Radca Tytularny Eliasz Buwayłow. Sekretarz Gubernialny Korneliusz Korycki. Porucznik Sylwester Samoyłowicz. Registrator Kollegialny Teodor Szabranski. Obywatel Registrator Kollegialny Teodor Majewski. Kollegialny Registrator Miron Zorakow. Radca Tytularny Mateusz Tomilowski. Nau-

czyciel nowogród-siewierskiego gimnazjum Teodor Sewriugin. Radca Tytularny Jan Nikołajenok. Mieszczanin Piotr Capenicki. Xiądz cerkwi Zmartwychwstania Gabryel Pryhorowski. Kollegialny Registrator Łukasz Trusiewicz. Mieszczanin nowogród-siewierski Jan Koleśniczewski. Namieśnik cerkwi Podwyższenia krzyża s. Jan Djakow. Assesorowa Kollegialna Barbara Sobolewska. Protokulista Kollegialny Michał Zadkiewicz. Radczyna Tytularna Teodozya Sawiczewa. Ratman mieskiego magistratu i kupiec Lew Cepenicki. 14 klasz. Gabryel Raczyński. Mieszczanin Bazyli Sitow. Radca Tytularny Piotr Dobronizki. Mieszczanin Atanazy Podprużny. Mieszczanin Bazyli Fiedare-nok. Mieszczanin Lew Nalehaka. Mieszczanin Trofym Leykowski. Stycharny Działek Andrzej Pri-chodko. Mieszczanin Piotr Pawlenok. Stycharny Działek Ignacy Tarasiewicz. Kollegialny Sekre-tarz Łukasz Teriecki. Mieszczanin Teodor Kole-śniczewski. Kolleski Registrator Lew Chilkowski. Mieszczanin Jan Szatajew. Registrator Kollegialny Anisim Hrihorjenko Łuhowy. Radca Tytularny Nikita Kotlarewski. Kollegialny Registrator Ba-zyli Stożkow. Gubernialny kancelarzista Jakób Po-hrebzewski. Kancelarzista Gubernialny Paweł Kło-potow. Szlachcic kancelarzista Gubernialny Bazyli Bazylewicz. Sekretarz Kollegialny Alexander Se-mienenko-Iwanowski. Xiądz cerkwi Zmartwych-wstania Jan Demjanowicz. Mieszczanin Andrzej Nikołajenok. Sztab-Kapitan artylleryi Prihara. Kollegialny Registrator Kondrat Czerepow. Szlach-cic Paweł Trusiewicz. Mieszczanin Alexander Cza-lyy. Mieszczanin Alexander Swierdlikow. Miesz-czanin osiadły Szłoma Bruk. Kozak Alexander Ba-ranowski. Nowogród-siewierski cerkwi s. Barbary Xiądz i Deputat Nikita Andriewski. Mieszczanin Samson Dowhopolow. Mieszczanin Jan Reszczew-ski. Mieszczanin Jan Putra. Mieszczanin Joachim Baraban. Mieszczanin Bazyli Szuszipny. Miesz-czanin Jakób Wołochow. Radca Tytularny i Strap-czy powiatu nowogród-siewierskiego Jan Smieleński.

Roku 1821 grudnia 24 dnia że takowa kopia tego świadectwa jest zupełnie zgodna z oryginałem, w tym imieska czernihowska policja zaświadcza, która wydana jest Czernihowskiemu Policmeystro-wi, na jego prośbę.

Czasny przystaw Chantylański.

Kolleski Sekretarz Wasilewski

U w i a d o m i e n i e.

1. W Powiecie Wilkomierskim w miasteczku targowem Ucieanie, w którym co rok dotąd trzy znaczniejsze odbywały się Jarmarki, jeden w pierwszym czwartek po Wniebowstąpieniu Pańskim, drugi w pierwszym czwartek po Bożem Ciele, trzeci w pierwszym czwartek po Aniołach Stróżach, czwarty zaś na Gromnice, lub w też same dni, jeżeli we czwartek święta Wniebowstąpienie Pańskie, Boże Ciało, i Aniołow Stróżow przypadają. Dopiero toż miasteczko Ucieania, gdy co do wygod dla przyjeżdżających osob znacznie ulepszenem zostało. Każdy z wyrażonych trzech Jarmaków od zaczęcia się przez jeden tydzień trwać będzie i oprócz dnia pierwszego przez wszystkie następne bez żadney myty i targowego opłaty. Rządca dóbr Uciany Marcin Rajuniec.

Takową awizacya może Redakcyja przyjąć do druku. Grodz. Wileń. Pisarz Naborowski.

Woda Aromatyczna warszawska.

1. Znajduje się do sprzedania w magazynie Józefa Kopscha w Wilnie. Cena flaszki kop. 60 sr.

List Gończy.

2. 1822 mca apryla 4 dnia. W nocy zbiegło dwóch ludzi na imie Jerzy Delidzianis z bratem młodszym Juszuskiem we wsi Delidzian w ptecie Wileń. parafii Szyrw. leżący do dziedzictwa W. Regenta Jesmana należney, którzy zrobili szkody

na zł. czer. 200 Jerzy Delidzianis wzrostu mierne-
go, twarzy i nosa zciąglego, blond, po polsku do-
brze mówi, ubiera się szczerem w maytki i frak, lat
ma 32. Brat jego takież komplexy ale urody mniej-
szej, z miejsca ucieczki wyjechali powózką ruską,
ktoby wiedział o ich przechowywaniu się, lub gdy
przytrzymanemi zostaną, uprasza się każdego o
dostawienie tych włóścian jako dziedzicznych, do
terazniejszego possesora zastawnego wsi Delidzian
W. Porucznika Antuszwicza, za co otrzyma przy-
zwoitą nadgodę.

3. Uwiadamia się niniejszém, iż została zgu-
bioną tabakiera złota kształtem pugileresu zrobio-
na; z napisem polskim na wierzchu i zokładki bę-
dącem, pamięć matowa deseniem w kosteczki robo-
ty Bracenta z dnia 22 na 23 miesiąca apryla r. b. kto-
by takowa znalazł raczy zgłosić się do podpisanego
mieszkającego przy ulicy Trochies u XX. Fran-
ciszkanow na 2gim piętrze w klasztorze pod N. 31
za odniesienie której nagrody czerwonych zło-
tych 4 przeznaczą. Antoni Piotrowski.

Oświadczenie.

3. Oświadczenie w imieniu i w rzeczy niżej pod-
pisaney z następnego powodu. Niżej pod-
pisana, aby niestrudnić interessów męża mego,
W. Teofila Gosiewskiego Radcy b. Depar. Łom-
żyńskiego wydałam na żądanie Jego, w roku 1818
miesiąca grudnia 24 dnia plenipotencyą, do sprze-
dania lub zadzierżawienia majątności Swiacka w
powiecie Dombrowskim położoney, do Dziedzic-
twa męża mego należney, nienadwierzając by-
najmniej przez tę plenipotencyą, ani inny jaki-
kolwiek tranzakt, praw moich na tymże Swiacku,
urzędownie opartych; lubo zatém podpisana, w zu-
pełney zostaje spokojności, iż z powodu raczoney
plenipotencyi, nienastąpi żaden układ ze szkodą
podpisaney, dla wszelkiego jednak bezpieczeństwa,
winna jest ostrzedz Powszechność, iż podpisana
na majątku Swiacku, W. Gosiewskiego, mając
zahypotekowaną sumę 160,000 złotych pol. w
dwóch datach, to jest 1817 października 31 i w
roku 1820 sierpnia 4 oraz dalsze, od męża moje-
go należności, z rozmaitych źródeł wynikłe, nie-
naczy na przedaż i zadzierżawienie Swiacka ze-
zwalałam, i zezwolić będę mogła, aż takowe na-
leżności, w gotowiznie będą mi poworócone, przez
męża mego lub nabywcę, i ruchomość moja oso-
bista, w dom męża wniesiona, w Swiacku znaj-
dująca się, zostanie dla mnie ubezpieczoną; pod te-
mi tylko warunkami podpisana zgadzając się na
wyprzedaż, lub zadzierżawienie Swiacka, plenipo-
tencyą przeze mnie wydaną, za tyle obowiązującą
uważać mię będę, ile skutek z niej, wypaść mo-
gący, okaże się zgodnym, z postanowieniem niniey-
szym, i dla tego, aby doszło ono do wiadomości, ko-
go interessować może, podając do wpisania w
Akta Sądu Głgo Littgo, umieścić w Gazetach,
Warszawskiej i Kur. Lit. przyrzekam. Datt w Wil-
nie 1822 maja 4 dnia. Karolina Gosiewska.

Roku 1822 miesiąca maja 4 dnia w Sądzie
Głównym Litewsko-Wileńskim 2 Departamentu sta-
wając obecnie Adwokat W. Marcin Pluszczeński
oświadczenie niniejsze do Akt podał. Szymon
Zawisza Prezydent i Kawaler. Wincenty Rogal-
ski Sowietnik i Kawaler. Fabian Świątecki Asse-
sor. Marcyan Reult Assesor. Piotr Paszkiewicz
Assesor Sądu Gł. Sekretarz Dobrzański.

Dozwala się umieścić w Gazecie Kurjera Li-
tewskiego Świątecki Assesor.

3 W pałacu tajnego Radcy i Senatora Ogiń-
skiego przy ulicy Rudnickiej, ma swoje mie-
szkanie, na ciągłą rezydencyą do Wilna przy-
były, Adam Podhorski Okołów Architekt, od któ-
rego można zasięgnąć wszelkiej informacyi w ob-
jektach Archite tury praktyczney, w Abrysach,

lub Modelach, do Ekonomiki użyteczney zastoso-
wanych; na upoważnieniu przez lat dwadzieścia
kilka wielolicznymi kontraktami o nieprzerwaney
w swoim talencie czynności. Wilno roku 1822 d. 7
maja.

Cena produktów na rynkach wileńskich.		Dni Targowe			
		M a y			
		Piątek dnia 5			
Niepołożone liczby znaczą, że tych produktów nie było.		sre- brem	ass- gnat.		
		rubie	kop.	rubie	kop.
Beczka litewska mająca garcy litewskich 14.	Zyta suchego	—	—	—	—
	— surowego	11	—	44	—
	Pszenicy ozimey	16	—	64	—
	— — jarey	—	—	—	—
	Jęczmienia	8	50	34	—
	Owsa	5	—	20	—
	Gryki	11	—	44	—
	Grochu	—	—	—	—
	Bobu	—	—	—	—
	Siemienia lnianego	—	—	—	—
	— — konopnego	—	—	—	—
	Krup jęczmiennych	13	5	52	20
	— owsianych	18	50	74	—
	— gryczanych	37	98	151	92
Pud Rosyjski.	Łoju wołowego surowego	2	25	9	—
	— — — topionego	4	50	18	—
	Miodu praśn. z woskiem	3	55	14	20
	Wosku topionego niebielon.	21	25	85	—
	Świec woskowych białych	25	—	100	—
	— — — — żółtych	21	25	85	—
	— łojowych przywożnych	4	80	19	20
	— — — — tu robionych	4	80	19	20
	Włókna towarowego lnu	—	—	—	—
	— — — — pieńki	—	—	—	—
	Siana murożnego	—	15	—	60
	— błotnego	—	10	—	40
	Faska masła 6 garcowa	5	—	20	—
	Soli kuchen becz. gar. lit. 48	9	50	38	—
Od 7 do 14 moja	Piwa krajow. becz. 40 garc.	3	30	13	20
	— dubeltowego	6	60	26	40
	Ptastwa po parze indyków	—	—	—	—
	— — — — kur	—	50	2	—
	— — — — gęsi	—	—	—	—
	— — — — kaczek	—	—	—	—
	Chleba razowego funt 1	—	1 1/4	—	7
	— — — — pyłowego przedn.	—	4	—	16
	Miesa funt 1	—	3 1/2	—	14
	Wódki garniec	—	64	2	56

Wyjeżdżają za granicę.

1. Do Austrii, Prus, i Saksonii przez kró-
lestwo Polskie Odeskiego pierwszey gildy kupca
Joela Mostkowicza Winograda przykaszczyk Wi-
leński mieszczanin Owsiey Zelikowicz Zaikind z
Kiwelem Jochelowiczem Szapiero i Szmuilo Hirszo-
wiczem Hurwiczem na miesiąc dziesięć.

3. JP. Felix Mahier Artysta Gimnastyczny
z służącym swoim Piotrem Bekerem wyjeżdża do
Warszawy.

3. Do Prus Notel Dawidowicz Lewenson i
Mowsza Leybowicz Czarny z furmanem Josilem
Leybowiczem na miesiąc dziesięć.

3. Do Królestwa Pruskiego Wiliampolskiej
Słobody Obywatele, Mejer Ickowicz Sołowieyczuk
Abram Lipmanowicz Baryt i Michel Eliokimowicz
Werszowski na miesiąc dziesięć

Obserwacje meteorologi- czne.	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmiana w powiet.
	dnia 15 średnia	27 cal. 11,7 lin.	+ 13,16 stopni	Poludniowy	Pogoda
	dnia 16 średnia	27 — 11,43 —	+ 13,83 —	Zachodni	Pogoda
	dnia 17 godz. 5	27 — 11,3 —	+ 11,75 —	Poludn. Zachodni	Pochmurno